

DOODGEWOON

DOODGEWOON

Annick Lauwers

Schrijver: Annick Lauwers

Coverontwerp: Annick Lauwers en Myriam Hoebeke

ISBN: 9789465204543

© Annick Lauwers

1

HET CONCERT

Sneeuw dwarrelde uit het witte wolkendek zacht naar beneden. Langzaam, heel langzaam kleurde het landschap wit. Een vrouw stond voor het raam; de sneeuwval bemerkte ze niet, want een stortvloed van tranen benam haar het zicht. De heldere, witte buitenwereld vormde een schrill contrast met het donkere, pikzwarte gevoel binnenin haar. Ergens in huis zong een zanger over liefde en schoonheid. Het lied was hemels, de muziek een geschenk uit de hemel en de zanger een aardige man, toch was hij het die haar zo van streek had gemaakt.

Reeds ontelbare keren had ze zich die ochtend afgevraagd waarom hij haar, na al die jaren, nog steeds zo kon raken. Wat was er toch aan de hand met haar? Nooit eerder had ze zich zo leeg, zo verdrietig, zo waardeloos gevoeld en sinds de dood van haar vader, zo'n twintig jaar terug, had ze niet meer zo gehuild. Haar verdriet viel met geen woorden te omschrijven.

De vorige avond was nochtans zo mooi geweest. Een tijdje terug had ze tickets ontvangen voor een optreden van haar jeugdidool. Wie haar de tickets had gestuurd, had ze niet kunnen achterhalen, maar ondanks het mysterieuze van de zaak had ze vrij snel besloten op het onverwachte aanbod in te gaan. Meer dan een opwelling van wat oud sentiment was het niet geweest en ze had niet echt naar het concert uitgekeken. Als ze Jan niet mee had gevraagd, dan was ze vast niet eens gegaan. Maar de muziek was betoverend geweest en de zanger had geen haar veranderd geleken. Hij was een stuk ouder geworden, maar had nog steeds de charmes bezeten van de jongen waar ze ooit zielsveel van had gehouden. De zanger uit haar jeugd was duidelijk geen grijze muis geworden. De muziek en de teksten waren onder invloed van de afgelede jaren zelfs nog mooier en rijker geworden.

Hoeveel jaren had ze hem en zijn muziek uit haar leven gebannen? Veertien jaar? Vijftien jaar? Het waren stille jaren geweest.

Tijdens het concert was een storm van emoties in haar losgebarsten. Een sterke drang om in onbedaarlijk snikken uit te barsten had ze slechts met veel moeite kunnen onderdrukken. De avond was als een rit op een rollercoaster geweest en had haar hart van schitterende hoogtes naar diepe dalen gevoerd. Verdriet had zich met vreugde vermengd. Eindelijk had ze hem teruggevonden. Zijn muziek, zijn stem, het was allemaal zo vertrouwd geweest. Zo lang geleden, uit een andere tijd, voordat ...

De vrouw veegde andermaal de tranen van haar wangen en luisterde naar het lied op de achtergrond. Het was een melodie vol herinneringen, ontsprongen aan een bron waaruit ze jarenlang niet had durven putten. Ook zonder haar was het water van melodie en poëzie onverminderd blijven stromen, wat een vruchtbare rivier vol hemelse liederen had opgeleverd. De vorige avond was ze in de stroom kopje-onder gegaan.

Er was zoveel gebeurd sinds de laatste dag die de vrouw met de zanger had gedeeld. Verlies en verdriet waren haar ten deel gevallen. De scherven had ze bijeengeraapt en veilig opgeborgen in een kamer van haar hart, waarin zelfs zij niet meer was binnengegaan. De deur was stevig op slot gedraaid, waardoor ze zich veilig had gewaand. Sinds de vorige avond was het slot echter gekraakt en was de toegang tot de verborgen kamer opnieuw geopend, door de zanger, door de muziek die haar had beroerd en haar hart opnieuw zacht had gemaakt.

Lisa, heette de vrouw bij het groen geschilderde raam. Groen was haar lievelingskleur. Verstrooid streek ze een verdwaalde haarlok uit haar gezicht. Buiten had het opgehouden met sneeuwen. Slechts een enkele late vlok haastte zich nog naar beneden om zich snel bij het dikke tapijt op de grond te voegen. Samen met het sneeuwen was ook de tranenvloed gestopt. Langzaam draaide Lisa zich om en ze liep de kamer door. Ze luisterde naar de stilte nu de stem van de zanger niet langer de kamer vulde.

Op maandag was het sowieso rustig in huis. De kinderen waren naar school en Jan was uit werken. Hen zou ze niets vertellen over de storm die woedde in haar binnenste, want hoe kon ze hen uitleggen wat haar bezielde als ze zelf niet wist waar het allemaal om draaide. Ze voelde zich klein en nietig, als een sneeuwvlokje dat zachtjes, steeds verder en verder naar beneden dwarrelde, zonder te weten waar het zou eindigen.

Het natte washandje voelde heerlijk koel aan tegen Lisa's verhitte gezicht. Een zachte handdoek, die heerlijk naar wasverzachter geurde, bood haar de omhelzing die ze zo hard nodig had. Ze begroef haar gezicht diep in het zachte linnen en snoof met plezier de geur op die met de stof was verweven. Met de geur keerde ook een herinnering terug aan een magisch moment op een warme herfstdag, aan het einde van vorig jaar. De late herfstzon had haar uitgenodigd de bedden af te halen, de lakens te wassen en alles in haar warme stralen te hangen drogen. Het gevoel van oprecht geluk had het verlangen naar een streepje muziek in haar aangewakkerd. Bij het surfen op internet had ze, overvallen door nostalgie, de naam van haar jeugdvriend ingetikt. Veel had ze er, eerlijk gezegd, niet van verwacht. Misschien een mooie herinnering aan die ene heerlijke zomer en aan de knappe jongen met ogen om in te verdrinken, waarmee ze een hemelse vakantie had beleefd.

Een vriend van Lisa's vader had bij hen gelogd en had zijn jongste zoon meegenomen. Willem was een aangename man geweest. Ze herinnerde zich nog de levendige gesprekken aan de keukentafel tussen haar ouders en hem, die opvallend in volume waren afgenomen als zij in de buurt was gekomen.

Op de zoon had Lisa al gauw haar oog laten vallen. Nooit eerder had ze zich zo tot iemand aangetrokken gevoeld als tot de jongeman, die vaak uren bij de waterplas en in de boomgaard had gezeten, liedjes tokkelend op zijn gitaar. Ze was gek geweest op zijn ietwat hese stem toen hij liedjes voor haar had gezongen. Ook wat ze het vorige jaar op YouTube had gevonden, had haar stoutste verwachtingen overtroffen. Enthousiast was ze blijven luisteren, terwijl ze de was had opgehangen en hem later weer had binnengehaald. De zanger was tijdloos gebleken, net als zijn muziek. Alles had nog even fris en hartverwarmend geklonken en was wonderbaarlijk vertrouwd geweest. Na vele jaren van muzikale droogte had ze hem die dag teruggevonden en dat had haar hongerig gemaakt naar meer. Koortsachtig was ze blijven zoeken en wat ze had gevonden was goed geweest, zoveel meer zelfs dan goed. De zanger had zijn liederen met de meest prachtige kleuren op het doek van het leven geschilderd en met het verstrijken van de tijd had hij steeds meer afstand genomen om uiteindelijk te versmelten met de schaduw van zijn eigen creaties.

De ervaring van die middag had ertoe bijgedragen dat Lisa de gekregen tickets niet onmiddellijk had weggegooid. Ze had toen ook niet kunnen vermoeden welke ravage het concert in haar zou aanrichten.

Voorzichtig nam Lisa een slok uit de kop koffie in haar handen. Opnieuw stond ze voor het raam en keek ze naar buiten. Witte sneeuwvlucht had plaatsgemaakt voor een staalblauwe hemel en een waterig zonnetje probeerde een hap te nemen uit het dikke sneeuwtapijt.

Lisa dacht aan haar kindertijd, aan haar vader die haar *Lisy* had genoemd. Na een nacht vol sneeuw, waren ze er stevast met de slee op uit getrokken, totdat iedereen moe en uitgespeeld naar huis had verlangd. Haar papa was haar zo lief geweest en hun tijd samen veel te kort. Met moeite kon ze zich hem nog voor de geest halen, het was te lang geleden. Die gedachte maakte haar opnieuw triest. Ook de klank van zijn stem was voorgoed uit haar geheugen gewist.

Een andere klank deed Lisa omkijken. Miauwend kwam Flor, de inwonende rosse kater, aangerend want in zijn maagje was altijd plaats voor iets lekkers. Lisa glimlachte door haar tranen heen. Terwijl ze haar waterlanders droogde, verspreidde Flor verwoed rosse haren over de pijpen van haar broek. Lisa wist dat hij zou doorgaan tot hij zijn zin zou krijgen. Ze wilde hem een standje geven, maar was eigenlijk blij met zijn aanwezigheid. Ze bukte zich om haar kat op zijn kopje te krabben en rook de geur van pasgewassen kleren. Waarschijnlijk had de snoodaard weer stiekem in de wasmand liggen slapen.

Met Flor in haar kielzog begaf Lisa zich naar de keuken. De geur van koffie en versgebakken brood kwam haar tegemoet. Verlangend keek Flor omhoog naar de kast waarin zijn ontbijt zat verstopt.

Nadat ze Flor tevreden had gesteld, merkte Lisa dat haar eigen maag ook om aandacht schreeuwde. Ze opende de koelkast, maar kon niet besluiten waarin ze zin had. Na lang twijfelen besloot ze haar knorrende maag met een boterham vol choco te verwennen. Een portie suiker zou haar misschien de nodige energie geven om de dag door te komen.

Lisa's ogen lichtten op toen ze een bord uit de kast haalde. Het servies met gouden randje was nog van haar ouders geweest. Ze vroeg zich af waarom ze zoveel jaren had geprobeerd wat voorbij was te negeren, maar zich toch met datzelfde verleden was blijven omringen. Ze was weggevlucht voor de pijn, die zo allesoverheersend was geweest en had zichzelf beloofd nooit nog te zullen omzien. Een zekere kilte was in haar hart neergedaald. Ook de zanger had ze geleidelijk aan niet meer binnengelaten, niet dat ze zijn uittocht bewust had geïnstrumenteerd. Eerst had ze zijn liederen nog wel gehoord, maar haar hart had niet meer meegeluisterd.

Verstrooid bladerde Lisa doorheen de krant. Een artikel over het verschil tussen een burn-out en een depressie trok haar aandacht, want sinds het begin van het jaar zat ze zelf ook minder goed in haar vel. Niet dat dat vel ooit super had aanvoeld, ze had er gewoon nooit eerder wakker van gelegen. Sinds kort huisde er een zekere onrust in haar. Nergens had ze zin in en de dagen telde ze af. Elke avond was ze blij als de dag er weer op zat, waarna ze vurig hoopte dat de nacht haar de gewenste rust zou brengen. Soms trok ze 's middags al het kalenderblaadje af, omdat ze hoopte dat de dag daarmee sneller voorbij zou gaan. Het verlangen haar vrijelijk over te geven aan haar verdriet groeide met de dag, maar de angst voor iets waar ze geen vat op had, weerhield haar ervan. Hoeveel jaren had ze immers thuis niet gezien wat oncontroleerbare emoties bij haar arme moeder hadden aangericht? Langzaam maar zeker was de door Lisa geliefde vrouw alle levensvreugde ontnomen, wat haar tot een vreemde voor het leven had gemaakt.

Lisa was nog jong geweest toentertijd en had het niet zo goed begrepen. Van Marie, ooit zo'n levenslustige vrouw, was naar het einde toe amper een schaduw overgebleven. Het gevoel van totale zinloosheid, een verlangen naar rust en zelfs naar de dood, dat sinds kort ook in Lisa huisde, boezemde haar angst in en ze vroeg zich af hoe ze het kwijt kon raken.

's Nachts in haar dromen zag Lisa zich soms aan de rand van een immense afgrond staan, overwegend of ze al dan niet zou springen. Had haar moeder daar niet voor haar gestaan om uiteindelijk, ontdaan van alle hoop, de sprong te wagen? Lisa las het paginavullende artikel helemaal door, maar vond geen

antwoorden op haar talrijke vragen. Langzaam vouwde ze de krant doormidden, waarna ze diep in gedachten verzonken langs de platenspeler slenterde. Lukraak plukte ze een elpee van de stapel. Zachtjes streelde ze het gezicht op de hoes. Ze glimlachte triest. Wat maakte hem toch zo bijzonder? Verliefdheid was het niet meer; de vlinders in haar buik waren al lang hun eigen weg gegaan.

Als een bruisende waterval vulde de muziek de kamer. Hoeveel jaren waren voorbijgegaan sinds die dag dat ze elkaar voor het laatst hadden gezien? Het was de zomer van haar vijftiende verjaardag geweest. Twee maanden lang waren ze onafscheidelijk geweest. Hij had haar 'klein zusje' en zij hem 'grote broer' genoemd, alhoewel hun relatie allesbehalve platonisch was geweest, want wat heel onschuldig met een gestolen kusje was begonnen, had tot een samenzijn van totale en onbevungen overgave geleid. Ze had geen idee gehad waarover hij had gesproken toen hij haar zijn muze had genoemd, maar ze had van de klank van het woord gehouden. Het afscheid aan het einde van de zomervakantie was voor haar niet pijnlijk geweest, omdat ze toen nog niet had geweten dat ze hem nooit zou terugzien. Lieve woordjes had ze hem in het oor gefluisterd en ze had de tranen in zijn ogen niet begrepen.

Toen de zanger na een lange winter niet was weergekeerd, zoals hij had beloofd, had Lisa wekenlang het hoofd laten hangen. Haar liefdesverdriet was dat van een tienermeisje na het verlies van een eerste grote liefde geweest. Ze had haar conclusies getrokken. Kort na zijn vertrek, was haar zomerliefje immers in het buitenland doorgebroken, waarna hij als een echte ster was aanbeden. Wat had een vedette zoals hij met een klein, onbeduidend meisje zoals zij kunnen aanvangen? Vanop afstand had ze zijn carrière gevolgd. Haar ouders, meestal heel lieve, ruimdenkende mensen, hadden haar gedweep met hem nochtans ten zeerste afgekeurd. Lisa had het toen niet begrepen en kon hun stugge houding nog steeds niet plaatsen. De enige verklaring die ze kon bedenken, was dat een ruzie met Willem aan de grondslag van hun vreemde gedrag moest liggen.

Toen Lisa enkele jaren later bij Jan opnieuw het geluk had gevonden, had ze haar jeugdliefde voorgoed uit haar systeem gewist.

2

EEN VREEMDE ONTMOETING

Na een verkwikkende lunch met veel quality time voor Flor trok Lisa haar winterlaarsjes aan om, gedreven door een verlangen naar wat afleiding, de stad in te gaan. Met een zucht trok ze de deur achter zich dicht. Omdat er zoveel sneeuw lag, besloot ze een winterwandeling te maken. Van ganser harte hoopte ze dat het haar wat zou opvrolijken.

De tocht door de vers gevallen sneeuw verliep echter moeizamer dan verwacht en door een snijdende noordenwind was het bovendien gemeen koud. Halverwege besloot Lisa dan ook haar reis met het openbaar vervoer verder te zetten. In de heerlijk warme bus zocht ze een enkel zitje uit, omdat ze zich daarop het meest comfortabel voelde. Zo'n week geleden had ze, bij gebrek aan een enkel stoeltje, op een duobank plaatsgenomen. Ongeveer halfweg de rit had een volumineuze zwarte man naast haar plaatsgenomen. Nu had ze absoluut niets tegen anders gekleurde mensen, want enkele van haar vriendinnen hadden een donkerder huidskleur, wat ze zelfs heel mooi vond. Evenmin had ze iets tegen dikkere mensen want ze was zelf, per slot van rekening, ook niet smal. Het was eerder het innige contact van bil tegen bil met een wildvreemde man dat haar een gevoel van onbehagen had gegeven. Geen blik had ze de man naast haar gegund. Meer dan een net beige pak, zwarte lakschoenen en donkere handen had ze van hem niet gezien. Drie haltes te vroeg was ze tenslotte uitgestapt om de rest van de weg te voet af te leggen. Lang na het einde van de busrit had ze nog gegruwd van dit ongewenste, veel te intieme contact met een vreemde.

Via een omweg langs een belangrijk koopcentrum werd Lisa in het midden van de stad gedropt, die door twee rivieren werd bevoeid. Een tijdlang volgde ze de loop van zo'n zacht voortkabbelende stroom. Op de brug bleef ze staan en ze leunde over de reling. Het gemoedelijk ruisende water gleed onder haar door. In de weerspiegeling van het water zag ze zichzelf staan op net dezelfde plek met haar vader toen ze de stad waren in gegaan op zoek naar een paar nieuwe schoenen voor hem. Het was een mooie dag geweest, ergens midden in de zomer, het jaar na het overlijden van haar moeder. Francis was altijd een knappe man geweest en met zijn diepgebruinde huid en helblauwe ogen was hij zelfs op latere leeftijd een ravissante verschijning gebleven. Lisa had ervan genoten met hem aan haar zijde door de stad te flaneren. Bij het huiswaarts keren, hadden ze op de brug haltgehouden. Samen hadden ze zich over de reling gebogen om naar het water te turen. De rustig stromende rivier had hen aan Marie doen denken en ze hadden gedaan wat ze voorheen niet hadden

gekund. Lisa en Francis hadden gepraat over de geliefde vrouw die hen was ontvallen en over haar vreemde verlangen juist het water haar leven te laten nemen. Marie had immers nooit leren zwemmen en had daardoor schrik gehad voor alles waarin ze had kunnen verdrinken.

“Waar zou mama nu zijn?” had Francis na een poosje gevraagd, zonder zijn blik van het water af te wenden. Wat had Lisa op dat moment naar woorden van troost verlangd, maar die had ze niet gehad. De stilte had loodzwaar tussen hen in gehangen. Met een bezwaard hart had ze zich omgedraaid en ze had haar vader vastgepakt.

Lisa voelde de tranen achter haar gesloten oogleden prikken toen ze aan dat bijzondere moment terugdacht. Het leek alsof nu pas ten volle tot haar doordrong hoeveel ze haar ouders al die jaren had gemist.

Langzaam daalde Lisa de trap naast de brug af, waarna ze aan de waterkant ging zitten. Het was een van die schilderachtige hoekjes die zeer door schilders was gegeerd, maar door de kou en sneeuw zat er niet een.

“Papa, ik mis je zo ontzettend hard,” vertrouwde Lisa de persoon toe die ze in het wateroppervlak weerspiegeld zag. Voor het eerst sinds jaren durfde ze deze woorden hardop uit te spreken. Tegen beter weten in hoopte ze even, net als toen, haar vaders hoofd naast het hare te zien opduiken. Intens verlangde ze ernaar zijn hand nog een keer op haar schouder te voelen en zijn stem weer te horen. Ooit was ze een vrolijke losbol geweest voor wie dromen werkelijkheid hadden kunnen worden. Met vrienden had ze rondgezworven, was ze in bomen geklommen en had ze vaak kattenkwaad uitgehaald. De regels had ze meermaals aan haar laars gelapt en ze had haar wereld eigenhandig ingekleurd. Als vijftienjarige had ze daarenboven de zomer van haar leven gehad met de jongen van wie ze in al haar jeugdige onschuld onvoorwaardelijk veel had gehouden. Samen met het vallen van de bladeren later dat jaar was echter ook de eerste depressie bij haar moeder gearriveerd. Acht lange jaren had de martelende ziekte haar mama daarna in een houdgreep gehouden, tot Marie had besloten dat het genoeg was geweest. Lisa rilde, maar dit keer niet door de kou. Het kwam door de gedachte aan haar moeder, naar adem happend in het ijskoude water.

Ergens aan de overkant zat een hond voor het raam; hij keek verlangend naar buiten. Een koppel grijze stadsduiven genoot zijn onverdeelde aandacht.

De drukte van het leven was jarenlang een bondgenoot geweest. Jaar na jaar had ze rondjes gedraaid op de mallemolen van het leven, niet beseffend dat dit nergens toe leidde. Oprecht had ze geloofd de grijze bladzijden zondermeer te kunnen omslaan. Wat was ze fout geweest! Toneelspelen was nooit haar grootste talent geweest, maar één rol had ze met verve weten neer te zetten: de rol van sterke, ongenaakbare, jonge vrouw. Ze was vierentwintig geweest, toen

ze zowel haar moeder als haar vader had begraven en al haar zekerheden door een valluik onder haar voeten had zien verdwijnen. Medelijden had ze niet gewild, eerder een schouder om op te huilen. Wat had ze in die dagen naar haar zangertje verlangd. Tegen beter weten in had ze gehoopt hem op de begrafenis te zullen zien, maar hij was niet gekomen. De maanden na ook Francis' teraardebestelling had Lisa zich een losgeslagen scheepje gevoeld, doelloos op zee ronddobberend en telkens de golven te hoog waren opgerezen, had ze zich op haar kamer opgesloten om zich over te geven aan de klanken van de muziek. Het had haar even weggeleid van een koud en hard bestaan. In die dagen was de muziek haar enige anker en rustpunt geweest.

Terwijl Lisa haar leven met steken in het hart overpeinsde, streek een eendenkoppel vlakbij op het wateroppervlak neer. Hun dikke verenpak beschermde hen tegen de ijzige temperatuur van de rivier. Zij hadden duidelijk geen last van het leven en van alles wat daarbij hoorde.

Verward schudde Lisa de gedachten van zich af. Ze wilde immers niet huilend betrapt worden door een vreemde, midden in de stad. Verdriet was iets dat ze enkel deelde met haar mollige, rosse vriend, die als geen ander haar emoties wist te begrijpen. Bij verdriet nestelde Flor zich dicht tegen haar aan en bij geluk dartelde hij lichtvoetig aan haar zijde. Ze hoefde hem nooit iets uit te leggen. Het aaien van de knuffelkat had daarenboven een therapeutisch effect.

Onder luid gekwaak vlogen de eenden op en maanden ook Lisa aan tot opstaan.

Schijnbaar achteloos leunde Markus over de reling van de brug. Peinzend schudde hij enkele pillen uit een potje in zijn hand, waarna hij ze in zijn mond gooide. Sinds de vrouw het huis had verlaten, was hij haar onopgemerkt gevolgd. Vanop veilige afstand had hij haar bij de brug zien dralen. Sinds zij aan het water was gaan zitten, had hij nauwelijks bewogen, want hij wachtte op een passend moment om haar aan te spreken. Die tijd leek eindelijk te zijn gekomen.

Markus had het eigenlijk koud en wilde liever naar huis, maar hij volhardde. Een laatste keer ademde hij diep in en uit alvorens de trap naar het water af te dalen. Zijn goedgevulde tekenmap hield hij stevig tegen zijn lichaam geklemd, want zijn opdracht was duidelijk: hij moest haar de tekening laten zien.

Markus' hand was kapotgeslagen en de breuken waren niet goed geheeld. Sedertdien had hij geen dag zonder leed gekend. Pijnstillers hadden het leven draaglijk gehouden, maar de medicatie was al gauw onontbeerlijk geworden. Een oude vriend die met zingen zijn geld verdiende, had hem uit het slop gehaald en had zijn schulden afbetaald. Het verheugde hem eindelijk iets terug

te kunnen doen voor de man die, toen het uitermate slecht was gegaan, als enige een vriend was geweest.

Op de brug waar geliefden hun namen in het geraamte krasten, keek Markus naar het landschap. De schoonheid ervan schetste hij in gedachten; het oog van de tekenaar was hij immers nooit kwijtgeraakt. Soms vroeg hij zich af of hij het nog in zich had, want nadat zijn ene hand onbruikbaar was geworden had hij het nooit meer geprobeerd. De tekeningen in de zwarte map waren werken uit een lang vervlogen tijd, die hij liefdevol bleef koesteren.

Markus zag de vrouw zitten met haar blik op oneindig. Hete tranen op een bevroren gezicht gaven haar iets mysterieus. Zo roerloos als ze daar zat, leek ze een met het landschap.

“U heeft een mooi plekje uitgezocht.”

Lisa schrok op toen ze werd aangesproken.

Markus zag haar verwarring en toen ze snel de tranen van haar wangen veegde, besloot hij er geen aandacht aan te besteden. Hij wendde zijn blik een momentje af. “Komt u hier vaker? Dit is mijn eerste bezoek aan deze stad. Het is zo feeëriek met de pas gevallen sneeuw,” vervolgde hij zijn poging tot contact. Hij probeerde de gedachten van de vrouw te peilen. Ze leek hem eerder een gesloten type, dat hem niet snel haar vertrouwen zou schenken. Misschien zou hij harder zijn best moeten doen dan hij had verwacht.

“Eigenlijk wilde ik gaan.” Lisa maakte aanstalten op te staan, maar de man hield haar tegen.

Markus lachte beminlijk. “Ik weet wat je denkt, maar voor mij hoeft je niet bang te zijn.” Langzaam trok hij zijn handschoen uit om zijn zwaar verwonde hand te tonen. Hij had dit eerder gedaan, met tegenzin, want hij had geen nood aan medelijden, maar wist dat het bij vrouwen werkte als honing bij een hongerige beer; het maakte hen zacht en meegaand. “Een oorlogswonde,” legde hij uit, terwijl hij de plaats naast Lisa een paar centimeter sneeuwvrij maakte en zich daar liet neervallen. De zwarte map werd op schoot genomen en zijn hand werd erop gelegd.

Lisa voelde zich opgelaten met de situatie. Praten met vreemden was een drempel waar ze moeilijk overheen kon. Het zicht op Markus' hand verwarde haar bovendien zeer. Het wekte een gevoel van medelijden in haar op dat ze op dat moment kon missen als kiespijn. Ze zocht de omgeving af en was blij te zien dat een koppeltje op de brug naar hen keek.

“Vroeger schetste ik vaker dit soort idyllische plekjes.”

Als vanzelf dwaalden Lisa's ogen naar de map en voor het eerst keek ze de man naast haar vol in het gezicht. Hij had de ogen van haar vader: diepblauw met een zweem melancholie en zijn dikke zilverwitte haardos tooide een opvallend knap gezicht. Een hard leven had echter een aanslag gepleegd op de

adonis, die hij eens moest zijn geweest. Diepe groeven getuigden van leed. Haar oog viel ook op een winkelhaak in de lange, grijze jas. Het afgedragen kledingstuk had duidelijk al heel wat winters doorstaan en zou het niet lang meer volhouden.

Tevreden constateerde Markus dat hij Lisa's aandacht had gewekt.

De map met tekeningen fascineerde Lisa meer dan ze zou toegeven. Ze wenste dat dat niet zo was en dat ze gewoon kon opstaan en weglopen, weg van de vreemde man met de griezelig verminkte hand. Ze wist echter dat als ze dat zou doen ze zich lange tijd schuldig zou voelen over haar onvriendelijkheid. "Mijn vader tekende ook," zei ze ietwat verlegen, terwijl ze naar het water bleef staren. "Niet professioneel of zo, gewoon als hobby." Francis had getekend vanuit zijn hart en misschien waren zijn tekeningen technisch niet altijd even correct geweest, voor haar waren het stuk voor stuk kunstwerken. "Mag ik ze zien?" vroeg ze aarzelend, op de map wijzend.

Markus herkende in haar de honger naar schoonheid en overhandigde zijn kostbare map. De zanger was de enige reden waarom hij de vrouw met zijn grootste schat vertrouwde. Bijna als vanzelf draaide hij zijn hoofd de andere kant op toen de eerste tekening werd ontbloot. Zelfs met gesloten ogen wist hij precies wat er op het papier stond: een wonderschone jonge vrouw. Ooit had hij ongelooflijk veel van haar gehouden. Hij hoorde Lisa naar adem happen en wilde haar aankijken, raden wat ze dacht, maar hij kon het niet, uit angst het beeld dat hij zo graag uit zijn geheugen wilde wissen in haar ogen weerspiegeld te zien.

Een bootje met warm ingeduffelde toeristen voer onder de brug door. Niemand lette op de twee mensen aan de oever, want iedereen keek in de richting die de gids wees. De boot liet een spoor achter, net zoals het afscheid van Bo in het leven van Markus. Soms diep in de nacht en na liters drank gaf hij toe hoeveel hij haar miste, maar het was makkelijker te blijven rondploeteren in de modder van zijn ellende, omdat hij haar dan kon vergeten.

Met de fysieke pijn had Markus leren leven, maar de smart om het verlies van zijn aanbeden vrouw zou nooit weggaan. Toch was hun samenzijn een afgesloten hoofdstuk voor hem, iets waarop hij nooit meer zou hopen. Haast ongemerkt schoof hij dichterbij Lisa toe om een blik in het boek te kunnen werpen. "Deze tekeningen zijn zo oud," verzuchtte hij. "Ik was bijna vergeten dat ik ze maakte."

"Tekenen je dan niet meer?" Lisa keek de man naast haar vragend aan.

Markus zuchtte en schudde gelaten het hoofd. "Nee. Nooit meer. Het is weg, allemaal weg."

“Dat begrijp ik niet. Een talent kan toch niet zomaar verdwijnen. Het is toch niet omdat je linkerhand gewond is dat je met je rechterhand niet kan tekenen?”

Markus haalde zijn schouders op. “Op een dag was ik alles kwijt. Mijn tekeningen zouden grijs en donker zijn. Dat wil ik niet.”

“Hé!” riep Lisa uit toen ze de volgende tekening zag. Haar hart miste een slag, want het gezicht op de tekening herkende ze. Ooit had ze het zelf getekend, lang geleden aan haar bureautje thuis, kort nadat hij was weggegaan.

“Ken je hem?” Markus hoefde niet te kijken welke tekening Lisa’s aandacht getrokken had, want hij wist dat het de pentekening van de zanger was, op een bank aan de waterkant, dromerig voor zich uit starend. Toen hij de tekening had gemaakt, waren ze beiden nog een stuk jonger en in zijn geval ook een pak gelukkiger geweest.

“Hij is een zanger. Ik hou van zijn muziek.” Hij was goed gevat in de streken op papier; het portret leek bijna levensecht. Vragend keek Lisa de man naast haar aan. Stiekem hoopte ze op meer uitleg, want hardop durfde ze er niet om vragen.

“Hij is een oude vriend,” beantwoordde Markus de onuitgesproken vraag. Vergenoegd zag hij wat zijn werk met de vrouw deed. Haar ogen leken zachter en een glimlach speelde om haar lippen, terwijl ze voorzichtig het haar uit de getekende ogen probeerde te strijken. Markus wist dat zijn vriend vaker vrouwenharten sneller had doen slaan en ook hij kon een grijns niet onderdrukken. In ieder geval had de tekening het beoogde effect.

Verstrooid bladerde Lisa verder door de tekeningen. Haar gedachten bleven bij de zanger hangen. Dat ze zelfs op die verlaten plek met hem werd geconfronteerd, bevreesdde haar en ze vroeg zich af of ze wel in zoveel toeval mocht geloven. “Vind je het goed als ik een foto neem?” vroeg ze, terwijl ze naar het vertrouwde gezicht terugbladerde.

“Geen probleem.” Markus hield de map voor Lisa vast, zodat ze gemakkelijk haar foto kon maken. Ondertussen keek hij haar peinzend aan. Wat er ook mocht zijn geweest tussen de vrouw en de zanger was wat haar betrof nog lang niet verdwenen, dat was wel duidelijk.

Lisa maakte een tiental foto’s van die ene tekening, alsof ze bijna hoopte daarmee het beeld tot leven te kunnen wekken. “Sorry,” sprak ze verontschuldigend, toen ze haar telefoon weer opborg. “Het is niet wat je denkt. Het is alleen ...” Verder kwam ze niet, want haar vreemde fascinatie viel niet te verklaren.

“Alles wat je in hem ziet, is hij dubbel en dik waard.” Markus klopte de vrouw begripvol op de hand. Hij stond op en klopte de sneeuw van zijn jas. De pijn in zijn hand was toegenomen en hij wilde de vrouw zijn opkomende

kegeligheid besparen. Opnieuw gleed een bootje met toeristen voorbij. De eentonige stem van de gids weergalmde tussen de gebouwen.

Lisa volgde Markus' voorbeeld. Ze vroeg zich af wat de man in haar ogen dacht gelezen te hebben en vroeg zich af of ze verkeerde vermoedens niet beter onmiddellijk kon ontkrachten. Wat eens tussen haar en de zanger was geweest, was wat haar betrof definitief voorbij. "Bedankt," was echter het enige woord dat ze over haar lippen kreeg.

Markus verdween langzaam uit het zicht en Lisa realiseerde zich dat ze niet eens zijn naam had gevraagd. Misschien was hij wel beroemd en waren er meer werken van hem online terug te vinden. Verstrooid streek ze met haar vinger over het scherm van haar telefoon en ze merkte dat het behoorlijk laat was geworden.

Terwijl Lisa op een bus stond te wachten, bekeek ze nog eens de foto's die ze had genomen. Bij het inzoomen, bemerkte ze ineens iets wat haar eerder niet was opgevallen: onderaan de tekening stond een opschrift. Toen ze verder inzoomde, las ze de letters 'MATTH' en een datum '07/07'. 'Matth' was waarschijnlijk een afkorting van Matthew, wat vermoedelijk de naam was van de man met wie ze die middag een vreemde ontmoeting had gehad. '07/07' kon dan de datum zijn waarop de tekening was gemaakt. Lisa vond het jammer dat het jaartal er niet bij stond, want de zanger was duidelijk heel wat jaren terug geportretteerd door zijn vriend.

Terug thuis had Lisa geen zware tassen om uit te laden, want van shoppen was niet veel terechtgekomen. Dat vond ze niet erg, want de middag had haar veel stof tot nadenken gegeven. Tijdens het bereiden van het avondmaal zong ze zelfs een lied. Het was er een van hem.

Markus zat op een stoel naast de kachel die geen warmte meer gaf en drukte op 'verzenden'. In stilte bad hij dat het zou lukken want zijn belwaarde was kritiek. Hij hoopte snel wat geld te ontvangen, want zijn toestand was vrij penibel. In al zijn basisbehoeften werd allang niet meer voorzien, maar hij had dringend medicatie nodig om niet gek te worden van de pijn.

3

DE ZANGER

Diezelfde dag, in een andere stad in een ander land wachtte een zanger geduldig in de coulissen. Hij hoorde het geroezemoes in de zaal langzaam maar zeker aanzwellen en wenste dat een sigaret binnen handbereik lag om zijn opspelende zenuwen tot bedaren te brengen. Zo vlak voor aanvang was hij nog steeds nerveus, want per slot van rekening moest hij zich met ieder concert opnieuw bewijzen. Ieder begin van een concertavond was als het ware een onbeschreven blad dat samen met het publiek moest worden volgeschreven.

Zowel de sfeer in de zaal als de reactie van de toehoorders viel op voorhand niet te voorspellen, maar het beloofde mooi te gaan worden, daar in dat theatertje dicht bij de waterkant. Het was een van die avonden waarnaar de zanger had uitgekeken, omdat hij wist dat er een trouw en dankbaar publiek op hem wachtte.

Het was altijd zijn grote droom geweest als artiest op het podium te staan. Als kind had de zanger verlangend naar de posters in zijn kamer gekeken van grote sterren in de muziek. Het had hem in het bloed gezeten. Een geboren entertainer was hij nochtans nooit geweest, daar was hij te verlegen voor. Door de jaren heen had hij zelfs hard zijn best gedaan niet te veel op te vallen in het hectische wereldje van de showbizz. In televisieprogramma's was hij enkel verschenen om te praten over muziek en hij had nooit met zijn privéleven te koop gelopen. Naar eeuwige roem had hij evenmin gestreefd, naar zijn bescheiden mening was roem vergankelijk en leverde het aan het einde niets tastbaars op. Liefde voor muziek en het publiek was altijd zijn drijfveer geweest; alleen dat had hem gekneed tot de zanger die hij was geworden. Hij was enorm dankbaar voor alle kansen die hem waren geboden, niet dat het leven als muzikant altijd gemakkelijk was geweest. Zo had plankenkoorts hem lange tijd parten gespeeld. Een ware nachtmerrie was het geweest want het had hem letterlijk ziek gemaakt. Toch had hij het leven dat hij tot dan toe had geleefd voor geen geld ter wereld willen missen.

Met het ouder worden had de zanger de verlegenheid meer onder controle gekregen en was hij optreden daardoor steeds leuker gaan vinden. Ook het praten voor een groep mensen ging hem steeds beter af, niet dat hij ooit een speech voor tienduizend man zou overwegen.

De zanger ademde diep in en uit en concentreerde zich op de zachte tonen die als uitgelaten vogeltjes door de zaal fladderden. Hij vroeg zich af of iemand ze hoorde.

Na wat een eeuwigheid leek, opende het doek, wat de stemmen in de zaal deed verstommen. Onder luid applaus betrad de band het toneel. De zanger wist dat ook zijn tijd bijna was gekomen. Zenuwachtig trok hij nogmaals zijn jasje recht.

Na een mooie intro was het dan zover, vanuit het donker trad ook hij, om wie alles draaide, met bonzend hart, de schijnwerpers in en met een lichte buiging nam hij het applaus in ontvangst. Het concert had een aanvang genomen. Hij hoefde enkel nog te doen waar hij goed in was, als een vaardige machinist de vertrokken trein de goede kant opsturen.

Op een barkruk, onder een waterval van licht, opende de zanger de eerste set met een ontroerend nummer dat hij lang geleden had geschreven. Een rustig lied bij aanvang was zijn manier om het publiek welkom te heten. Zijn stem weerklonk door de luidsprekers in de zaal. Hij hield van de akoestiek in het concertgebouw dat oud was maar niet afgeleefd. De met rood fluweel gedrapeerde balkons en enorme kristallen luchters waren reflecties van een lang vervlogen tijd.

Doordat de zanger de mensen in de zaal niet kon zien, voelde hij hen des te beter aan. Hij hoopte hen voor even de drukte van de dag te laten vergeten, de tijd voor hen stil te zetten en een bevroren moment te creëren. Hij sloot de ogen en voelde zich dankbaar.

Lied volgde na lied en af en toe deelde de zanger iets persoonlijks. Het spelplezier van de anderen verwarmde hem. Zanger en band stuwden elkaar voort, gedreven door eenzelfde passie. Hij vroeg zich af of de toehoorders dat ook voelden.

Vlak voor het beëindigen van het eerste deel gordde de toetsenist, op aangeven van de zanger, eveneens een gitaar om. Hun frivole samenspel deed de zaal uit zijn dak gaan, waarna met een gevoel van euforie de pauze werd ingegaan.

De zanger zocht de rust van een vrijwel wolkeloze avond om een sigaret te kunnen opsteken. Hij inhaleerde diep en staarde peinzend voor zich uit. Waar hij anders geanimeerd aan de gesprekken deelnam, was hij die avond eerder zwijgzaam en teruggetrokken. Hij dacht aan haar, aan zijn kleine zusje, ook al was zij dat niet echt geweest. Nooit had hij gedacht dat het hem zoveel zou doen haar terug te zien. Opnieuw vroeg hij zich af waarom ze was gekomen. De vorige avond keerde terug. Als verdoofd had hij op het podium gestaan, met een lach bevroren op zijn gelaat toen zijn ogen toevallig de hare hadden gekruist. Een zoveelste dankbare buiging naar het publiek toe had hij niet afgemaakt. Gelukkig waren daar zijn vrienden geweest die hem met een attente mep op de schouder uit zijn verstarring hadden gewekt. Na wat een eeuwigheid had geleken, waren de geluiden van de zaal opnieuw tot hem doorgedrongen.

Hij had haar blik nogmaals gezocht en was geschrokken van de angst die in haar ogen had gestaan. Onder zachte dwang was hij het podium af geloodst tot achter de coulissen. Vragen waren hem gelukkig niet gesteld want hij zou het antwoord niet hebben geweten.

De zanger doofde zijn sigaret en liep opnieuw het rumoer van de avond in. Ook tijdens het tweede deel van het optreden werd de liefde in al haar facetten bezongen. Ook de muzikanten hadden duidelijk zin in het vervolg van de avond, want de energie spatte opnieuw van het podium af. De zanger deinde gaarne mee op de golven van de muziek om zijn gedachten te verzetten. De band ving een nieuw lied aan, een ballade. De zanger hield van het nummer, want lang geleden was het voor haar geschreven. Haast onbewust gleden zijn ogen door de verduisterde zaal naar het midden van rij dertien. Hij voelde haar ogen op hem branden, ook al wist hij vrij zeker dat ze er dit keer niet zou zijn. Hij had het lied vaker gezongen, maar waarschijnlijk nooit eerder zo hartstochtelijk als die avond. Hij voelde de haren op zijn armen rijzen en een rilling ging door zijn lichaam. Het voelde goed als zijn eigen nummers hem nog op die manier kippenvel konden bezorgen.

Als toegift van de avond beloonde de zanger het publiek met wat hits uit de oude doos. Die oude liedjes hoorden niet echt meer bij hem, ze waren producten van een andere tijd, maar hij vond het leuk het publiek ze te horen meezingen. Lang had hij ze niet meer gebracht tot hem op een dag was duidelijk geworden dat ze niet langer hem maar de luisteraars toebehoorden en dat hij slechts de vertolker van hun herinneringen was. Hij had ze terug opgepikt en zong ze van ganser harte om de deugddoende reacties die ze bij het publiek teweegbrachten.

Aan het eind gekomen van het optreden hoopte de zanger dat zijn toehoorders, net als hijzelf, even in een andere wereld hadden vertoefd. Buiging na buiging volgde, terwijl de enthousiaste menigte ging staan en het applaus bleef doorgaan. Zanger en band trokken zich voldaan terug en hoorden lachend in de coulissen het applaus aanhouden. Tot tweemaal toe keerden ze terug voor toegiften. Met veel plezier gaven ze de enthousiastelingen waar ze om vroegen, want de sfeer was fantastisch. Bij het allerlaatste lied ging de basgitarist helemaal uit zijn dak en gaf hij een fantastische solo weg. Een uitzinnig applaus was zijn dubbel en dik verdiende beloning. De zanger stond erbij en keek ernaar. Hij glimlachte en streek als naar gewoonte met de hand door het haar.

Moe maar voldaan trokken de muzikanten zich tenslotte definitief terug. De adrenaline gierde door hun aderen, wat de mannen liet stralen. Voor ook hij het podium af ging, keek de zanger nog eenmaal achterom. Langzaam ontspande zijn lichaam toen hij haar niet zag, want hij was dankbaar voor haar afwezigheid.

In de kleedkamer was het warm, te warm. Spiegels met felle lampen dreven de temperatuur naar een oncomfortabele hoogte. De tijd dat de zanger vaak in zo'n exemplaar had gekeken om te controleren of hij er nog goed uit zag, lag geruime tijd achter hem. Dorstig nam hij een grote teug water uit het flesje op de make-up tafel en hij negeerde de figuur in het verzilverde glas. Voor de tweede dag op rij nam hij het besluit na het concert onmiddellijk huiswaarts te rijden. Geen drankje, praatje of gezellig onderonsje zouden immers soelaas kunnen bieden aan zijn rusteloze ziel. Langzaam draaide hij zich om toen hij op de deur hoorde kloppen. Het kale hoofd van Henk, de drummer van de band, verscheen om de hoek van de deur.

"Ga je nog mee gezellig napraten beneden in de bar?"

"Ik denk dat ik naar huis rij," antwoordde de zanger, zonder de ander rechtstreeks aan te kijken. Hij speelde met het flesje in zijn hand en zag hoe het water langzaam van links naar rechts en weer terug bewoog.

"Als jij twee avonden op rij niet kiest voor een biertje en gezellig napraten dan ben je ofwel ziek of er scheelt iets." Henk, die zijn vriend al heel lang kende, liep de kamer in en leunde nonchalant tegen de make-up tafel. Hij was het geweest die de vorige avond zijn collega en vriend onder zachte dwang het podium had af geloodst. Nieuwsgierig van aard was hij niet, maar alles wat hen als groep kon bedreigen, wilde hij graag zo snel mogelijk van de baan hebben.

De zanger keek zijn vriend peinzend aan en besloot een tipje van de sluier op te lichten. "Gisteravond aan het einde van het concert zag ik iemand in de zaal die ik lang geleden heb gekend." Hij zuchtte en streek met de hand door het haar, dat bijna ongemerkt van hoogblond zilverwit was geworden.

"Een oude liefde?" vroeg Henk lachend.

"Misschien wel." Een mysterieuze glimlach krulde de lippen van de zanger. "Maar maak je geen zorgen, ik heb geen vreemde plannen. Ik ben perfect gelukkig met mijn leven en met de liefde zoals die nu is."

"Gezien jouw reactie, moet die oude geliefde er niet florissant meer uitzien," schertste de drummer. Hij bukte net op tijd om niet geraakt te worden door het plastieken projectiel dat tot de bodem leeggedronken was.

"Aan jou heb ik ook niet veel," antwoordde de zanger meesmuilend. Speels verkocht hij Henk een klap op de knie.

De drummer haalde de schouders op en lachte. Hij had het niet kwaad bedoeld. "Kop op. Sommige dingen blijven beter in het verleden waar ze thuishoren. We komen uit een tijd waarin alles kon, waarin de wereld aan onze voeten lag, vooral aan die van jou. Wie van ons had ooit kunnen bedenken dat we zoveel succes zouden oogsten met ons groepje? Overdonderd waren we

door al dat succes. Jij had dan ook nog een knap koppie. Geen wonder dat ze bij bosjes voor je vielen.”

De zanger grinnikte. “Ik vond al die aandacht anders knap lastig. Doodsbang werd ik er bij momenten van. Als ik terugdenk aan al die verliefde meisjes bij mij op de stoep krijg ik nog koude rillingen.” Hij voegde de daad bij het woord.

Een ogenblik stonden beide mannen weer op boerenkermessen, festivals, braderieën, overal en nergens zowat. Je kon het zo gek niet bedenken of ze hadden er gestaan. Op sommige plekken was het echter zo luidruchtig geweest dat de zanger met moeite het kabaal had weten te overstemmen. Zo zingen was niet goed geweest voor zijn stem en uiteindelijk was het feit dat er niet echt werd geluisterd mateloos gaan vervelen. Het had hen echter gekneed en gevormd tot de muzikanten die ze waren geworden.

“Weet je wat,” zei Henk, terwijl hij op de deur toeliep, “als je even wacht dan haal ik mijn jas en rij ik met je mee naar huis. Het lijkt me gezellig nog even over vroeger door te bomen. Bovendien is het veiliger met z’n tweeën want de wegen liggen er nog steeds glad bij.” Bovendien hoopte hij zo zijn vriend een gelegenheid te bieden zijn hart te luchten, want alle mooie woorden die hij vlot aan papier kon toevertrouwen, kreeg hij immers maar moeilijk gezegd.

In de kleedkamer, iets verder op de gang, raapte Henk zijn gevallen jas van de grond en hij klopte het stof eraf. De andere jongens van de band waren in een geanimeerd gesprek verwickeld. Hij had zich graag bij hen gevoegd, maar wilde die andere vriend niet in de steek laten. Met de melding dat de zanger moe was en liever thuis ging rusten voor het concert van de volgende dag, verontschuldigde hij zich voor hun onvoorzien vroeg vertrek. Hartelijk was het afscheid en ze wensten elkaar een mooie nacht.

Ondertussen voerde de zanger een strijd met zichzelf. Nooit eerder had hij met iemand over Lisa gesproken, zelfs niet met Astrid, zijn grote liefde die hem beter begreep dan hij dat ooit zelf had gedaan. Het alomtegenwoordige gevaar was hem zo ingeprent dat hij nog steeds niet wist of het veilig was zelfs maar aan Lisa te denken. Toch zou praten over haar misschien kunnen helpen alles eens klaar en duidelijk op een rijtje te krijgen. Bovendien viel Henk te vertrouwen; hij had al vaker op diens stilzwijgen kunnen rekenen. Terwijl hij op zijn kompaan wachtte, trok de zanger zijn lange zwarte jas aan en hij sloeg een warme sjaal om zijn schouders. Het was koud buiten en hij koesterde zijn stem.

Wolken als wattenbolletjes troepten samen in de lucht en gaven de nacht een feeëriek tintje. Ontelbare rode achterlichten waarvan ze nooit zouden weten waar die uiteindelijk heen zouden gaan, gidsten hen door het duister, op

weg naar huis. De motor ronkte en de radio speelde zacht muziek van toen. Ondanks de tevreden spinnende verwarming was het koud in de wagen.

Na een wat aarzelend begin met gepraat over koetjes en kalfjes, kende het gesprek al gauw een interessanter verloop. Met de ogen strak op de baan gericht werd teruggekeerd naar heerlijke zomeravonden vol muziek en romantiek. Wat er aan tensie door het beoogde gesprek in de lucht mocht hebben gehangen, was door opgravingen uit het verleden vrij snel weggelachen.

De ruitenwissers bewogen langzaam van links naar rechts want het sneeuwde opnieuw, voorlopig heel zachtjes.

“Weet jij nog wie je eerste grote liefde was?” vroeg de zanger na een moment stilte.

“Ik ben met haar getrouwd.”

Oprecht verbaasd keek de zanger opzij. “Dat meen je niet!” Dat Silvia en Henk al lang een stel vormden, had hij geweten, maar hij had nooit vermoed dat de vrouw Henks eerste en enige liefde was geweest.

“Toch wel. En jij?”

“Ik zag haar gisterenavond in de zaal zitten. Na afloop heb ik nog naar haar gezocht, maar ze was verdwenen.” Een vluchtige blik op de snelheidsmeter toonde de zanger dat het ding, zoals wel vaker het geval was, te veel naar rechts uitweek. Hij minderde vaart en besloot het niet langer uit te stellen, maar Henk eindelijk het hele verhaal uit de doeken te doen. “Het is een vreemde historie. Eigenlijk weet ik niet eens of ik dit wel met iemand mag delen. Hou het dus alsjeblieft voor jezelf.”

Henk knikte. “Je weet dat ik dat zal doen.”

“Had jouw vader vrienden tijdens de oorlog die hij naderhand nog zag?”

Henk keek de zanger verbaasd aan, maar dacht toch ernstig over de gestelde vraag na. “Dat zou ik niet weten,” antwoordde hij naar waarheid. “Mijn ouders hadden natuurlijk wel vrienden, maar waarvan ze elkaar kenden, heb ik me eerlijk gezegd nooit afgevraagd.” Meesmuilend voegde hij eraan toe: “Ik had gehoopt dat dit verhaal over liefde zou gaan in plaats van over oorlog.”

“Ach hou op, idioot. Je krijgt het allebei.” De zanger gaf zijn compagnon een por met de elleboog. “Mijn vader zag af en toe wat vrienden die hij aan de oorlog had overgehouden. In het begin waren ze met vijf, geloof ik. Frequent zag hij die oude kameraden niet, maar de momenten dat hij met hen afsprak, bleef hij meestal een hele poos van huis weg. Slechts een keer heb ik er een tweetal bij ons thuis gezien. Korte tijd na dat bezoek liet een van hen het leven bij een spijtig ongeval, iets wat mijn vader zich behoorlijk aantrok. Ik heb zijn ontsteltenis nooit begrepen want echt close hadden de twee me niet geleken, eerder het tegendeel.”

“Het is niet omdat je iemand niet bijzonder graag mag dat je hem dood wenst.”

“Dat is waar, maar er was meer aan de hand. Rond die oorlogsvrienden hing een waas van geheimzinnigheid. Zo werd het mij verboden naar hun namen te vragen. Iedere avond ging de woonkamerdeur op slot, wat ons als kinderen natuurlijk nog nieuwsgieriger maakte. Om beurten hebben mijn broer en ik aan de deur geluisterd.”

“Heb je iets interessants opgevangen?” vroeg Henk, zijn jas uittrekkend, want de temperatuur in de wagen was opgelopen tot een aangename twintig graden.

“We werden meestal betrappt vooraleer we iets konden horen.” De zanger onderdrukte een lach toen hij dacht aan zijn briljante verstopplaats in de kast, die bij nader inzien helemaal niet zo fantastisch was geweest door de ongemakkelijke houding waarin hij gewrongen had gezeten. Na een klinkende oorvijs van zijn vader had hij geen verdere pogingen in die richting ondernomen. “Eén keer heb ik per ongeluk een aan mijn vader geadresseerde brief geopend die hem door een van zijn vrienden was toegestuurd. Ik kon er geen woord van lezen, want het was in een of andere code opgesteld. Om straf te ontlopen, heb ik met geen woord over de komst van die brief gerept en tot mijn grote opluchting heeft niemand er ooit naar geïnformeerd.”

De lichten van de stad werden achtergelaten, waarna het duister van de nacht de donkere wagen bijna geheel opslokte. “Mijn vader noemde ook nooit namen. ‘Mijn speciale vrienden’, noemde hij hen. Tot die ene zomer, vlak na mijn afstuderen, sloeg ik niet bijzonder veel acht op hen. Toen kwam mijn moeder echter naar mijn kamer, iets wat ze nooit eerder had gedaan, en smeekte me mijn vader op een van zijn reizen te vergezellen om een oogje in het zeil te houden. Omdat ik in die dagen niets omhanden had, besloot ik te doen wat ze vroeg, ook al begreep ik niets van de spanning die centimeters dik in de lucht hing.”

“Zorg dat je straks de afslag niet mist,” waarschuwde Henk, want hij wist dat die niet goed stond aangeduid.

Eenmaal de juiste weg was gekozen, vervolgde de zanger zijn verhaal. “Toen al hield ik me bezig met muziek maken en met liedjes schrijven. Ik vond het bovendien fijn even weg te kunnen uit de jungle van beton waarin we die dagen woonden. Stiekem hoopte ik zelfs onderweg wat inspiratie te kunnen opdoen.”

Het verkeerslicht aan het volgende kruispunt kleurde rood en de zanger minderde vaart. Pas toen hij de wagen weer in beweging bracht, breide hij een vervolg aan zijn verhaal. “Ik had echt de zomer van mijn leven. Er was daar een meisje, Lisa heette ze. Ze was niet alleen mooi, maar ook grappig. Aan verliefd zijn had ik toen geen nood, waardoor ik in eerste instantie de boot afhield, maar

hoe hard ik ook mijn best deed het bleek onvermijdelijk te zijn. We pasten perfect bij elkaar. Ik kan het moeilijk beschrijven, maar ze leek alle leegtes in mij te vullen. Ik vrees dat het allemaal nogal klef klinkt, maar ik probeer je een beeld te schetsen van wat er toentertijd in mij omging, zodat je zou begrijpen waarom het weerzien me zoveel heeft gedaan.”

“Prille liefdes kunnen hevig zijn,” beaamde Henk. “Tot je met je verliefde kop tegen de muur loopt. Ik zag het onlangs nog bij mijn dochter. De rotzak dumpte haar voor een ander grietje. Het kind is er het hart van in. Als vader wilde ik dat ik haar daartegen kon beschermen.”

“Ik vrees dat ik zelf heel wat meisjeshartten heb gebroken. Mea culpa.” Was het verdriet geweest of eerder wraak die hem gedreven had in de jaren na zijn gedwongen scheiding van Lisa? De zanger wist het niet. Gretig had hij gebruik gemaakt van alles wat hem op een presenteerblaadje was aangeboden. Zijn onbezonnen gedrag was schaamteloos aan de vrij ongeremde tijdsgeest toegeschreven. Het leven had spannend en bevredigend geleken, tot hij na een nacht vol drank, eens te meer was wakker geworden in het bed van een hem totaal onbekende vrouw. Uiteindelijk had hij beseft dat dat niet het soort leven was waarvan hij had gedroomd. Nog maar eens was daarna de liefde vaarwelgezegd om zich volledig aan de muziek te wijden. Ironisch genoeg was hij korte tijd later Astrid tegen het lijf gelopen, met wie hij nog steeds heel gelukkig een leven deelde.

De zanger had het raampje aan zijn kant van de wagen een beetje laten zakken en blies de rook van zijn sigaret door de ontstane kier de koude nachtlucht in. Rijen bomen stonden in erehaag langs de kant van de weg, hun kale takken zwart met wit gekleurd.

“Gaat dit verhaal nog ergens heen?” haalde Henk de zanger uit zijn mijmeringen toen de stilte te lang bleef duren.

“Ik hoop van wel.” De zanger keek zijn vriend peinzend aan en liet zijn voet iets minder zwaar op het gaspedaal rusten. “Waar was ik gebleven?”

“Bij een verliefde zot.”

Een lachsalvo weergalmde in de nacht.

“Ik weet niet meer hoeveel liedjes ik voor Lisa heb geschreven, het waren er veel. ’s Avonds zong en speelde ik onder de appelboom terwijl ze met haar hoofd in mijn schoot lag en tot diep in de nacht praatten we over alles en niets. Ik, die het anders maar moeilijk gezegd kreeg, kende geen schaamte als ik bij haar was. Ik weet niet of ik ooit nog zo onbevangen gelukkig ben geweest als toen.”

Ook Henk had een sigaret ontstoken en rookte bedachtzaam met de zanger mee. “Wat is er misgegaan als jullie zo goed bij elkaar pasten?” vroeg hij niet begrijpend, een kringetje rook de auto uit blazend.

De zanger haalde de schouders op. “Aan ons heeft het niet gelegen, want wij zouden samengebleven zijn, maar aan het einde van de zomer wilde mijn vader plotseling naar huis. Ik moest verplicht met hem mee. Eerst dacht ik dat het om een domme ruzie met Lisa’s ouders ging en wilde ik ertegenin gaan, tot ik de angst in zijn ogen zag. Waar mijn vader anders heel precies en soms overdreven ordelijk was, gooide hij die dag onze bagage achteloos in de koffer. Zonder omkijken zijn we daarna met een rotvaart naar huis teruggereden. Mijn vader bestuurde de wagen als een gek; het mag een wonder heten dat we het hebben overleefd.”

“Zo ken ik Willem helemaal niet.” Henk fronste bedenkelijk de wenkbrauwen. “Vertelde hij je ooit waarom hij zo halsoverkop vertrok?” Het verhaal interesseerde hem steeds meer en meer.

De zanger schudde het hoofd. “Jarenlang heb ik ernaar gevraagd, maar mijn vader heeft mij nooit een antwoord gegeven. De angst zat er goed in. De dag na onze terugkeer is hij zelfs naar het stadhuis getrokken om een naamsverandering aan te vragen. Gelukkig werd hem dat door de dienstdoende beambte uit het hoofd gepraat.”

“En Lisa? Hoorde je nog iets van haar?”

Een zwarte kat rende over de weg de velden in. Zeven jaar ongeluk, flitste door het hoofd van de zanger, ook al hechtte hij geen geloof aan dat soort onzin. “Ik heb haar nooit teruggezien. Mijn ouders verboden me ieder contact met haar en ik denk dat voor haar hetzelfde gold.”

“En jij hebt je aan dat verbod gehouden? Dat had ik van jou niet verwacht.” Henk grinnikte en gooide zijn peuk door het raam.

“Heel precies kan ik het niet uitleggen, maar iets in de houding van mijn ouders weerhield mij ervan. Mijn vaders angst leek oprecht en dat ook mijn moeder smeekte geen contact meer met Lisa te zoeken, had een grote impact op mij. Ma had zich tot dan toe nooit veel van mijn amoureuze escapades aangetrokken. Wat mij echt tot gehoorzaamheid dreef, was dat mij werd gezegd dat ik Lisa’s leven in gevaar kon brengen als ik niet deed wat van mij werd verwacht. Ik heb lang getwijfeld maar uiteindelijk nooit het risico genomen.”

Na een uurtje rijden zette de zanger de auto aan de kant. Beide mannen stapten uit om de benen te strekken. De koude buitenlucht verraste hen zeer. Even benam het hen zelfs de adem. Sneeuwvlokjes dwarrelden nog altijd gestaag naar beneden. De zanger ving er een op het gloeiende puntje van zijn sigaret. Het stierf een snelle dood.

De mannen rookten en genoten van het verlaten landschap. De schoonheid van sneeuw en natuur inspireerde de zanger tot een mooie gedachte, die hij terstond neerschreef in het boekje dat hij steeds in zijn binnenzak meedroeg.

Aan de rand van de weg hadden zich hoopjes gevormd van onder autobanden opgespatte drab. Algauw maakte het de voeten van de mannen nat en koud. Henk deelde niet de fascinatie van zijn vriend voor het omringende landschap en had het alleen maar koud. Verlangend keek hij achterom naar de beslotenheid van de wagen.

Voor het tweede deel van de rit kroop Henk achter het stuur. Hij schoof de bestuurdersstoel een paar centimeter naar achteren omdat hij lange benen had. "Kom op," zei hij, toen de wagen voorzichtig het gestrooide wegdek op gleed. "Ik wil de rest van het verhaal nu ook wel horen."

De zanger haalde de schouders op en zuchtte. Veel viel er niet meer te vertellen. Het contactverbod had aan hem gevreten en hij was kwaad geweest op alles en iedereen. Hij was zelfs het huis uit gegaan om op een piepklein kamertje in de stad te gaan hokken. Heel wat eenzame uren had hij daar op zijn gitaar tokkelend doorgebracht om de pijn van zijn gebroken hart te verzachten. "Het is goed," sprak hij grinnikend, "dat ik nooit alle nummers die ik toen heb geschreven op plaat heb uitgebracht, want ik vrees dat mensen er zwaar depressief van zouden zijn geworden." Na al die jaren kon hij er smakelijk om lachen, maar destijds had het verdriet zwaar op hem gewogen. "Het vervolg van het verhaal ken je," besloot hij zijn relaas. "Met een paar vrienden vormde ik een bandje waarmee ik kleine successen scoorde. De eerste grote hit volgde later, maar dat hoef ik je niet uit te leggen."

Henk knikte. Het prilste begin van het succes had hij gemist, maar toen de drummer van de band om persoonlijke redenen was opgestapt, was hij gretig mee op de kar gesprongen.

Stilaan hield het op met sneeuwen. Weelderige witte wolken ruimden plaats voor een heldere sterrenhemel. Een firmament zonder wolken hield echter ook een verdere daling van de temperatuur in, wat de kans op gladde wegen vergrootte. Henk hoopte veilig thuis te zullen komen.

"Na al die jaren zag ik Lisa gisteren terug," hervatte de zanger het gesprek. "Het verbaast me nog steeds hoe dit weerzien me zo heeft kunnen verwarren." Ze was ouder geworden, toch had hij haar meteen herkend. Haar lange, speels krullende haren, de katachtige ogen en het ronde, zachtaardige gezicht, waren nooit helemaal uit zijn gedachten geweest.

"Denk je dat zij ondertussen iets meer weet en dat ze daarom is gekomen?"

"Dat vraag ik me al de hele dag af. Ik wil ontzettend graag met haar praten en haar alles uitleggen, want in haar ogen moet ik een ongelooflijk arrogante zak lijken." Tersluiks keek de zanger naar zijn vriend, die zijn blik strak op het donkere wegdek gericht hield.

“Als ze zo over jou zou denken dan zou ze toch niet naar ons optreden zijn gekomen?” Henk, een van nature voorzichtige chauffeur, trapte het gaspedaal dieper in toen de kerktoeren dicht bij huis opdoemde.

De zanger sloot een ogenblik de ogen, het praten had hem moe gemaakt. “Misschien was het louter toeval dat ze er was en hadden onwetende vriendinnen haar meegenomen. Ik maak me vast druk om niets.” Hij wreef over de stoppels op zijn kin, wat zo laat op de avond alweer een behoorlijk schurend geluid maakte.

“Waarschijnlijk is er inderdaad helemaal niets aan de hand en kan je zorgeloos verder gaan met je leven,” stelde ook Henk gerust.

“Maar waar was ze dan zo bang voor?”

Op de plaats van bestemming aangekomen, stopte Henk de wagen. Hij keerde zich naar de zanger. “Ga met haar praten als het je zo blijft beroeren. Weet je waar ze woont?”

De zanger knikte en vroeg zich af of hij ooit de moed daartoe zou vinden.

“Mocht je hulp nodig hebben, je weet eveneens waar ik woon,” zei Henk, terwijl hij zijn jas van de achterbank nam en de wagen verliet.

Peinzend kroop de zanger weer achter het stuur. Hij schoof de stoel terug in zijn oorspronkelijke stand. Voorzichtig draaide hij de weg op, waarna hij om het park heen reed. Het papiertje in zijn portefeuille had hij voor Henk verzwegen. Zijn vader had het hem op zijn sterfbed gegeven en had uitdrukkelijk gevraagd het met niemand te delen. “Als je dit oplost dan zal je alles begrijpen,” had hij gezegd. Dat was twintig jaar geleden en hij begreep er nog steeds niets van.

Niet veel later parkeerde de zanger de wagen voor zijn eigen deur. Net op dat moment hoorde hij het geluid van een binnenkomend bericht. Hij las de boodschap die helder was als een pasgewassen glas. Een warme glimlach deed zijn gezicht oplichten.

De vorige avond was hij, na lang aarzelen, nog eens bij zijn vriend langsgegaan. Hij had het alweer te lang uitgesteld, maar de zanger had een gevoelig hart en Markus' situatie bewoog hem zeer, daarom kwam hij er niet vaak. Uit mededogen liet hij Markus van tijd tot tijd iets voor hem opknappen, iets dat hij aan niemand anders vragen kon en waarvoor een vergoeding kon worden gegeven, want Markus wilde geen financiële hulp aanvaarden.

De armoede waarin zijn vriend trachtte te overleven, had de zanger de vorige avond opnieuw in het hart geraakt. Zowel Markus als het huis was in een erbarmelijke staat aangetroffen. Het huis had ijskoud aangevoeld, omdat er geen hout meer voorradig was geweest om de gulzige mond van de kachel te voeden. Markus zelf had in een stoel naast het koude vuur gezeten, rillend onder een vochtige deken vol gaten die nauwelijks warmte had geboden. De

medicatie had hem verdoofd, waardoor hij de aanwezigheid van zijn vriend niet had opgemerkt.

Uit noodzaak had de zanger een meubelstuk gesloopt om de kachel aan te maken. Eerst had hij zich schuldig gevoeld omdat hij een deel van het meubilair had vernield, maar het hout was aangevreten door houtwormen en was aangetast door vocht en schimmel, waardoor het zelfs als brandhout amper nuttig was geweest. Hij had de oude kachel goed vol gegooid om het huis tot de ochtend te verwarmen.

Een thermos hete koffie die voor onderweg was meegenomen, was samen met een kleine memo op tafel achtergelaten. Daarin had de zanger gevraagd discreet Lisa Declercq te gaan opzoeken en bij haar te polsen of ze nog weleens aan hem dacht. Ook had hij gevraagd haar de code 'M, A, T, T, H, 7, 7' door te spelen en daarbij vooral op haar reactie te letten. De zanger had zijn vriend ten slotte een rijkelijke beloning toegezegd om hem tot actie te verleiden.

Nog eenmaal keek de zanger naar het bericht op zijn smartphone. Als een tevreden man kroop hij in bed. Hij kuste zijn geliefde voorzichtig op het voorhoofd, dacht nog even aan alle mooie momenten van de voorbije dag en vertrok ten slotte met een glimlach naar dromenland.

4

EEN OUDE FOTO

Met een hoofd vol donkere wolken werd Lisa wakker. Ze had de grootste moeite haar bed uit te komen. De nacht was vrijwel slapeloos voorbijgekropen en haar hoofd voelde zwaar. Met veel moeite stond ze op om haar drie grote lummels te wekken. Zeker Ben, de jongste, was 's ochtends met geen stokken uit bed te krijgen. Het kostte haar iedere keer veel moeite hem op tijd voor school het huis uit te krijgen.

De vorige dag had duidelijk zijn sporen nagelaten. Lisa voelde zich zo leeg als een uitgeperste sinaasappel en, ondanks alle ochtenddrukke, erg alleen. Ze had het fijn gevonden als de nacht wat mededogen had gekend en haar enkel zoete dromen had geschonken, maar ook de nachtmerrie was weer de revue gepasseerd. De droom was een monster dat haar in het holst van de nacht bleef besluipen en bespringen. Gedachten vielen te bedwingen, maar dromen kwamen en gingen zoals ze zelf wilden. In het diepste duister van de nacht torsten zij flarden van herinneringen met zich mee.

Mooie dromen waren welkom, maar ze voerden steeds vaker ook de nachtmerrie met zich mee. Ongevraagd en ongewild was Lisa andermaal meegenomen naar de rand van het haar welbekende meer. De vrouw die haar ooit het leven had geschonken had ook nu weer klaargestaan. Ze had op haar gewacht om de sprong te wagen. Als bevroren had Lisa toegekeken. Ze had ook in het water willen springen, maar had zich niet kunnen bewegen. Machteloos was ze blijven toekijken tot haar moeder in het koude water was verdwenen. Met een ruk was ze wakker geschrokken. Slapen was daarna niet meer gelukt, want ze had liggen denken aan de moeder die ze soms iets te weinig had liefgehad.

Lisa vroeg zich af of de dromen zouden ophouden nadat ze de plaats van Mariës dood zou hebben bezocht, maar ze wist niet of ze daarheen kon gaan. Vroeger was het nochtans een van haar lievelingsplekjes geweest.

In de loop der jaren was Lisa nooit vrijwillig een confrontatie met haar verdriet aangegaan. Zelfs de graven van beide ouders waren onbezocht en onverzorgd gebleven. Angst had haar ervan weerhouden de herinneringen levend te houden. Al die jaren had ze hen uit haar leven gebannen en had ze haar uiterste best gedaan te vergeten. Dat was haar prima gelukt tot op dat ene concert. Nog steeds vroeg ze zich af wat haar in hemelsnaam had bezielde daarheen te gaan. Ze was boos op de zanger, maar wist niet precies waarom. Hij was tenslotte slechts de geest van het verleden in het jasje van een zanger.

Onderaan de trap riep Lisa een laatste maal Bens naam. Ze hoopte dat hij eindelijk zijn bed zou uitkomen. Hij had nog tien minuten om zich klaar te maken voor school. Een slaperige “Ja, ik kom,” weerklonk van de bovenverdieping.

Lisa haalde de krant uit de brievenbus en installeerde zich, in afwachting van Bens komst, aan de keukentafel met een kop dampende muntthee. Een luid spinnende rosse haarbal hield haar gezelschap en bedelde om aandacht. Verstrooid aaide ze Flor op zijn kop terwijl ze de krant opensloeg. Boven hoorde ze een deur openschuiven en even later verscheen het slaperige hoofd van Ben, een reus van een jongen met brede schouders, brede borstkas en een massa spierkracht.

“Ik denk dat ik ziek ben vandaag. Ik voel me niet goed.” Met gespeelde zieligheid keek Ben zijn moeder aan, maar die beval hem grinnikend zijn schoenen aan te trekken. Met grote haastige slokken leegde hij zijn glas fruitsap, waarna hij gezwind zijn jas dichttristte, ter bescherming tegen de gure noordenwind. Met zijn schooltas op de rug stapte hij ten slotte luid mopperend door het grote raam dat ook als deur diende.

Lisa zwaaide nog even en begaf zich toen naar de keuken, waar Flor vol ongeduld zat te wachten. Buiten vroor het dat het kraakte, zelfs de vijver achteraan de tuin was met een dun laagje ijs bedekt. Een zilvergrijze reiger streek neer. Een korte blik op de waterspiegel volstond om de vogel andere oorden te laten opzoeken, want vis zat er niet in de zwemvijver die op zwoele zomerdagen voor verkoeling zorgde.

Na het ontbijt trok Lisa een lange jas boven haar pyjama. Bibberend liep ze de tuin in naar de berging naast het huis. Achter een stapel dozen stond een kleine trapladder die met een ruk uit zijn gevangenis werd bevrijd.

Lisa had die nacht besloten eindelijk schoon schip te gaan maken en de zolder op te gaan om door herinneringen te bladeren die daar al meer dan twintig jaar lagen te wachten. De trapladder was gelukkig net lang genoeg. Vorsend keek ze rond. De zolder was maar een fractie van de ruimte die ze thuis had gekend, maar ook hier stond het vol oude rommel. Gebukt liep ze naar het einde, want ze meende zich iets te herinneren. Behoedzaam knielde ze neer naast een grote, zwarte koffer, waarin eens sigarenbladeren waren gedroogd. De kist rook oud en muf. Behoedzaam werd het deksel opgetild, want achtpotige wezens hielden zich graag op in donkere, onaangeroerde plekjes.

Toen Lisa was gerustgesteld, graaide ze in de koffer. Een reeks albums kwam tevoorschijn. Driemaal moest ze af en aan lopen om de boeken naast het zolderluik te stapelen. Toen ze daarna Flor, die haar achterna was geslopen, uit zijn schuilplaats probeerde te lokken om de zolder te kunnen afsluiten, viel haar oog op een kartonnen doos vol videocassettes. Haar hart maakte een

sprongetje toen ze het portret van de zanger zag. Meteen keerde het verleden weer. Telkens de zanger op tv was verschenen had ze zo dicht mogelijk bij de videorecorder gezeten met haar vinger op 'rec' en stiekem had ze het scherm gekust als niemand had gekeken. Haar zus had om haar domme verliefdheid gelachen en had haar er genadeloos mee geplaagd, terwijl haar ouders node hadden aanvaard dat ze hem niet zomaar had kunnen vergeten. Ze schudde het hoofd om zoveel dwaze verliefdheid.

Beladen met een vijftiental albums plus de videocassette daalde Lisa opnieuw het laddertje af. Even wankelde ze, waardoor alles uit haar handen viel. Bij het oprapen gleed een foto uit een van de boeken. Hij dwarrelde op de wollen mat. Achtelooos raapte Lisa hem op, waarna hij ergens lukraak tussen werd gestoken.

Nog steeds in pyjama, hoewel het ondertussen bijna middag was, kroop Lisa met een fotoalbum en een kop heerlijk geurende thee in haar favoriete schommelstoel. De jongens kwamen nog lang niet thuis, Flor was ver weg in dromenland en de woning ademde een zalige rust uit. Een eerste album werd met enige terughoudendheid opengeslagen. Door blij lachende mensen werd ze aangekeken. Ze zuchtte om zoveel mooie momenten door een camera gevangen.

Er waren massa's foto's van Mina en haar. Ze waren zo geliefd geweest, zij met haar eeuwige twee vlechtjes en Mina, het kakenestje, dat zo overduidelijk had genoten van alle aandacht die haar als jongste ten deel was gevallen. In gedachten keerde Lisa terug naar het huis van haar jeugd. Ze probeerde zich voor te stellen hoe het er was geweest, maar de beelden leken uit haar geheugen te zijn gewist. Toen ze die sombere dag in december voorgoed de deur achter zich had dichtgetrokken en de sleutel aan de nieuwe eigenaars had overhandigd, had alles reddeloos verloren geleken, want met het sluiten van de deur was ook een einde aan haar jeugd gekomen.

Ongegeneerd geeuwend rekte Flor zich uit. Hij strekte zijn voorpoot vervaarlijk in de richting van Lisa's bil. Gelukkig voorzag zij de naderende pijniging, waardoor ze zijn poot tijdig in haar hand kon vangen. Ze gaf haar harige vriend een standje en verzocht hem vriendelijk zijn nagels niet in haar zachte vlees te planten. "Lieve Flor, wat zou jij doen als je mij was?" vroeg ze haar trouwe kameraad, terwijl ze haar gezicht begroef in zijn pluizige vacht.

Toen de albums waren doorbladerd, stak Lisa de gevonden cassette in de oude videorecorder, waarvan ze gelukkig nog geen afscheid had kunnen nemen. De zanger terugzien zoals ze hem ooit had gekend, met zijn blonde haren en intens donkere ogen, ontroerde haar enorm. Als een blok was ze voor hem gevallen en ze snapte weer waarom dat zo was geweest. Ze lachte schamper, want achteraf bekeken was hij echt te mooi geweest om waar te

kunnen zijn. Lisa schaamde zich diep dat ze als naïeve puber zo gemakkelijk in de val was getrapt. Als weldenkende volwassene zou haar zoiets nooit overkomen. Maar als het donker haar omhulde en de nacht haar moed insprak, durfde ze soms nog over hem dromen. De warme stem van de zanger vulde de kamer en een gedachte aan weleer rolde over haar wang.

Door de kieren in de gordijnen zochten zonnestralen hun weg naar binnen, maar Lisa wilde ze geen toegang geven. Ze vocht tegen de tranen die zich opnieuw achter haar oogleden vormden want huilen wilde ze niet meer. Er waren te veel waterlanders gevloeid de laatste tijd. Ze verlangde naar fijne herinneringen en zocht die in het laatste album. Foto's van haar oude kamer met roze papier en hartjes aan de muur maakten haar kinderlijk gelukkig. Ze lachte om de posters van popsterren die haar muren hadden bedekt. Om haar ouders te paaien had ze nooit iets van hem opgehangen, maar natuurlijk waren er knipsels en posters geweest, die veilig bij haar dagboeken onder haar matras hadden gelegen.

Aan het bureau met de groene lamp had ze schriftjes vol geschreven met alle beslommeringen die haar wereld hadden gekleurd. In een weemoedige bui had ze alles eens de kachel in gekieperd, iets waar ze nog steeds veel spijt van had. Zo graag had ze nog eens door die volgeschreven boeken willen bladeren, op zoek naar een glimp van een ver verleden en eventueel ook naar iets van hem.

Lisa luisterde gespannen naar de stem op de achtergrond. Op desolate dagen was de zanger vaak haar reddende strohalm geweest en waren zijn liederen de enige armen van troost geweest, waarin ze zich geborgen had geweten. Keer op keer had ze dezelfde nummers gedraaid. Liedjes van toen kon ze nog woord voor woord meezingen. Ze stonden in haar geheugen gegrift.

Een kort moment sloot Lisa de ogen. Als geen ander bezat de zanger de kunst een ontmoeting tussen tekst en muziek te vereeuwigen. Ze genoot en gaf zich gewillig over aan een van zijn creaties.

Het rinkelen van de telefoon wekte Lisa ruw uit haar dagdroom. Meestal wachtte ze een boodschap op het antwoordapparaat af, maar die ochtend, afgeleid door haar gedachten, stak ze zonder nadenken haar hand uit om het storende ding uit de lader te grissen. Een diep verlangen het gesprek te beëindigen nog voordat het goed en wel was begonnen, weerstond ze met de grootste moeite, toen de stem aan de andere kant van de lijn haar al te bekend voorkwam.

“Dit is nu eens een leuke verrassing.”

De krakende stem klonk veel te opgewekt in Lisa's oren. Grrrrr, dacht ze, maar ze zei: “Goeiemorgen ome Door. Wat fijn om jou te horen.” Met spijt in het hart en met de ogen draaiend hield ze de telefoon tegen haar oor. Tante Dora was de reden waarom ze slechts sporadisch de telefoon opnam. Met haar

geklaag en gezaag was het de oude vrouw eerder gelukt elk gevoel van vreugde weg te nemen en juist op een ochtend vol lieflijke herinneringen kon ze dit missen als kiespijn.

Het was nochtans niet altijd zo geweest; ooit had Lisa van tante Dora gehouden als van een grote zus, maar dat was lang geleden.

Eerst was Dora een aangename aanvulling voor het gezin geweest, maar jaar na jaar was ze egoïstischer en bezitteriger geworden. Gesprekken met haar waren ook almaar meer een eenzijdige litanie geworden. Moeiteloos had Lisa zo'n gesprek kunnen uitschrijven als haar daarnaar was gevraagd. Het eerste kwartier was meestal een klaagzang over het gebrek aan aandacht door haar medemenssen, waarna op een reeks roddels over de buurt met veel gegniffel werd overgeschakeld. Ten slotte eindigde ieder gesprek stevast met een resem medische kwaaltjes waaraan Dora meende te lijden.

In de loop der jaren was Lisa vrij goed geworden in het negeren van dit soort gesprekken. Met een zo nu en dan gemompeld "Hm, hm" had ze geleerd de schijn van luisteren op te houden, terwijl ze afstofte, afgaste en nog veel meer klusjes in huis deed. Ditmaal besloot ze geen karweitjes te gaan uitvoeren, maar haar speurtocht doorheen de albums verder te zetten. Om een groot en zwaar boek op te pakken, verwijderde ze een ogenblik de telefoon van haar oor. Met een kort "Hm, ja," dacht ze daarna de draad van het gesprek weer te kunnen oppikken. Pas toen een stilte aan de andere kant van de lijn bleef duren, kreeg Lisa het stille vermoeden het verkeerde antwoord te hebben gegeven.

"Dus jij zou het niet erg vinden als je een injectie zou krijgen met een middel waarvan je op voorhand had gezegd er allergisch op te zullen reageren?" vroeg tante Dora op vrij norse toon.

Lisa probeerde zich creatief uit de vervelende situatie te redden door wat achtergrondlawaai te produceren en de kinderen, die schitterden door afwezigheid, de schuld van haar onachtzaamheid te geven.

"Nou goed."

Dora liet zich gelukkig gemakkelijk sussen.

"Het was trouwens jouw vader die indertijd mijn allergie opmerkte. Als hij me toen niet snel naar het ziekenhuis had gebracht dan zou ik er vandaag niet meer zijn." Dora laste een korte pauze in om de ernst van de zaak goed te laten doordringen. "Ik denk nog vaak aan Francis en aan toen jij en Mina klein waren. Jullie mogen mij dankbaar zijn want jullie moeder had de zorg voor twee kleine kinderen alleen niet aangekund. Zonder mij hadden jullie nooit zoveel kansen gekregen."

De haren op Lisa's arm gingen recht overeind staan en in haar hoofd ging een alarmbel af. Het moment van afscheid nemen was aangebroken, want ze kon

moeilijk verdragen hoe Dora, zelfs na al die jaren, nog ronduit gemeen in haar uitlatingen over Marie kon zijn.

Met een zekere verachting bekeek Lisa de vakantiefoto's in haar schoot, waarop naar haar gevoel een vrouw te veel stond. Zelfs op reis had Dora het jonge gezin immers altijd en eeuwig vergezeld. Pas toen Lisa's oma hulpbehoevend was geworden, was tante Dora eindelijk op zichzelf gaan wonen.

"Hoe gaat het met jou?" vroeg Dora ineens. "Ik belde omdat het vandaag je vaders verjaardag is. Ik mis hem nog elke dag."

Lisa rilde. Ze wilde niet over vroeger praten met de vrouw die zich haar tweede moeder had genoemd. Jaren terug had Dora op Moederdag het lef gehad verdriet voor te wenden toen zij geen cadeau had gekregen, terwijl Marie uitgebreid in de bloemetjes was gezet. Hard genoeg voor Marie om te horen had ze geklaagd dat zij eigenlijk de honneurs had verdiend. Als kind had Lisa nooit beseft hoezeer Dora's aanstellerige gedrag haar moeder moest hebben gekwetst. Als tiener was dit langzaam tot haar doorgedrongen, waarna ze steeds meer afstand had genomen. Op speelse wijze was ze tante Dora 'ome Door' gaan noemen en voor de grap had ze haar met Vaderdag een cadeau gekocht. Koppig was ze dit jaar na jaar blijven herhalen. Lisa grinnikte bij de gedachte. Tante Dora had zich uitermate geveleid gevoeld met haar nieuwe naam en met alle aandacht die ermee gepaard was gegaan. De onderliggende reden had ze nooit vermoed.

Lisa bladerde verwoed door het goudkleurige boek met uitsluitend foto's uit de oude doos. Vrij achteloos sloeg ze de bladzijden om en om, ondertussen aangestaard door gezichten die ze niet of nauwelijks kende. Met een klap sloeg ze het boek dicht. Een foto fladderde ertussenuit. Met verstomming geslagen liet Lisa de telefoon bijna vallen, want op de foto in haar hand keken vijf lachende jongens haar aan. In een van hen herkende ze haar vader, maar hij was het niet die haar zo had laten schrikken. Het was het gezicht van de zanger, haar uitdagend aankijkend.

Van de schrik bekomen sloop Lisa op haar tenen naar de voordeur. Ze opende hem stilletjes en drukte op de bel. "Ome Door, ik moet ons gesprek helaas beëindigen," onderbrak ze het geratel aan de andere kant van de lijn. "Er belde iemand aan en ik zal de deur moeten openmaken."

"Wanneer komen jullie nog eens langs?" smeeke Dora op zeurderige toon. "Het is alweer zolang geleden en ik mis jullie."

"Ik zal het er eens met Jan over hebben, maar nu moet ik echt gaan," sprak Lisa vriendelijk maar kordaat. Ze had echt wel iets beters te doen.

"Heel veel sterkte bij alles wat je doet." Hiermee sloot Dora op gebruikelijke wijze af.

Ooit had Lisa van Mina als grap een kaartje cadeau gekregen met daarop de tekst 'heel veel sterkte'. De woorden hadden hen beiden zo sterk aan Dora doen denken dat zowel geveer als ontvanger bijna in de broek hadden geplast van het lachen.

Met de telefoon nog in de hand, begaf Lisa zich terug naar de woonkamer. Aandachtig bestudeerde ze nogmaals de foto. Ze vroeg zich af of de man die zo op de zanger leek Willem kon zijn. Ze pijnigde haar hersenen, maar kon niet bedenken wie de anderen waren en wat de eventuele link tussen hen kon zijn. Toen ze er niet uitkwam, stuurde ze een kopie van de foto naar de andere kant van de wereld, waarheen haar zus was verhuisd. Veel verwachtte ze er niet van, maar stiekem hoopte ze dat Mina nog iemand op de foto zou herkennen. Het antwoord volgde verbazingwekkend snel, maar maakte haar inderdaad niet veel wijzer.

5

NAAR ZEE

Lisa gluurde tussen de kieren in de gordijnen naar buiten en zag de sneeuw met dikke vlokken uit de lucht vallen. Het was eind maart en de opwarming van de aarde leek mijlenver weg. Eerder een nieuwe ijs tijd leek aangebroken te zijn.

Lisa gooide haar jas om haar schouders heen. Niet enkel sneeuw, maar ook een koude wind teisterde haar humeur toen ze het huis uitliep en op haar pantoffels de krant uit de bus ging halen. De vlijmscherpe wind deed haar ogen tranen, terwijl haar haren zich langzaam met een witte sluier tooiden. Haar voeten zakten diep weg in het vers gevallen tapijt, waardoor haar tenen nat werden. Ze haastte zich terug.

Met een zucht gooide Lisa de krant op tafel en ze warmde haar koude handen boven de gaskachel, terwijl ze de voorbije nacht overdacht. Met een vreemd gevoel was ze wakker geworden en ze probeerde zich de oorzaak ervan te herinneren. Dat de zanger het onderwerp van haar droom was geweest en dat ze zich in zijn nabijheid had gevoeld als een afgewaaid blad aan de voeten van een majestueuze eik kon ze zich nog levendig voor de geest halen, maar de rest was verdwenen. Nog één keer draaide ze haar handen om en om in de heerlijke warmte. Ze probeerde het ongemakkelijke gevoel van zich af te schudden, want de laatste dagen had ze te vaak aan de zanger gedacht.

“Moeder, waar is mijn zwarte trui?” vroeg ineens een stem vanuit de woonkamer.

In de woonkamer zag Lisa David, haar achttienjarige zoon, tussen de droogtorens rondwalen. Hij was de rustigste van haar trio jongens en een schat van een jongen met een peperkoeken hart. Ruim twee jaar deelde hij ondertussen zijn leven met de blonde schoonheid Grace en dat scheen wonderwel goed te gaan.

“Gisteren legde ik zo’n trui in je kast, denk ik.” Lisa was vrij zeker van haar zaak.

“Nee, nee,” antwoordde David. “Die heeft witte touwtjes en is van Ben. Die van mij heeft zwarte.”

Lisa draaide met haar ogen en vroeg zich af hoe ze in hemelsnaam zo’n belangrijk detail over het hoofd had kunnen zien.

Toen de jongens klein waren, was het veel simpeler geweest. Bij het plooien en verdelen van de was had de maat op het etiket de weg naar het juiste kledingstapeltje gewezen. Als jongemannen maakten haar zonen het haar daarentegen behoorlijk moeilijk door soms vrij identieke kledingstukken aan te

schaffen en dan als vanzelf aan te nemen dat zij alles wel uit elkaar zou weten te houden.

Net als David draaide Lisa de droogtorens alle kanten op, tot ze het verlangde kledingstuk ergens tussenin ontdekte. Leuk vond ze het niet, die torens in haar woonkamer, maar zolang het buiten koud bleef, was dit de enige manier om de was snel droog te krijgen, want er was geen plek voor een droogkast. Tevreden nam David aan wat hem werd toegestoken, waarna hij richting badkamer verdween.

Boven hoorde Lisa een deur openschuiven en ze verwonderde zich over het snelle opstaan van Ben.

Warm ingeduffeld nam Lisa rond halftien de trein naar de kust. Ze had spijt van haar afwijzende gedrag, ook al was het maar in een droom geweest. Om het weer goed te maken, wilde ze even met de zanger gaan wandelen, zoals ze vroeger vaker had gedaan, langs het strand met haar hoofdtelefoon en zijn heerlijke muziek in haar oren.

De trein kende slechts een minimale bezetting. Onderweg staarde Lisa met nietsziende ogen naar het vlakke landschap dat voorbijschoof. Een boek lezen probeerde ze niet, want dat lukte haar de laatste tijd niet. De onrust binnenin maakte het quasi onmogelijk. Ze vond dit jammer, want lezen was tot dan toe even natuurlijk als ademen geweest.

Op haar bestemming aangekomen, verliet Lisa de trein. Ze ritste haar jas tot boven dicht en staarde nog even naar de trein die zijn weg noordwaarts vervolgde. De dag was koud maar winters mooi. Ze zette er flink de pas in en hoopte dat ze het snel warm zou krijgen.

Het strand lag er vrij verlaten bij, op een enkele loper in de verte na. Als een verdwaalde zandkorrel zwierf Lisa over de open vlakte. De sneeuw knerpte onder haar laarzen. Uit haar rugzak diepte ze haar hoofdtelefoon op. Een hiermee verbonden mp3-speler kwam vanzelf mee. Ze drukte op een toets, waarna het toestel haar vriendelijk welkom heette. Klanken als sneeuwvlokjes dwarrelden haar hoofd en gedachten binnen en zorgden ervoor dat haar bloed sneller ging stromen. Lisa zuchtte diep. Wat had ze ernaar verlangd terug te zijn op de plek die haar het meest kon bekoren met zijn muziek in haar oren. De combinatie was volmaakt. De geur en het geluid van de zee waren haar zalig vertrouwd. Soms was ze er verdrietig geweest, soms een beetje verliefd, soms wat eenzaam, maar bovenal was ze aan zee gelukkig geweest. Hoeveel uren had ze over het strand rondgezworven met haar walkman, luisterend naar hem? Als hij over de zee had gezongen, had de muziek de golven getekend. Zelfs thuis, ver weg van het water, was het hem gelukt haar mee te voeren naar het